Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. 2 июнь 1971 йил, чоршанба № 124 (14.994). Баҳоси 2 тийин.

АҲОЛИГА КЎПРОҚ МАҲСУЛОТ БЕРАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналарининг коллективлари КПСС XXIV съезди қарорларини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Корхоналар коллективлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, қуйидаги оширилган социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

1971 йил плани муддатидан илгари, 28 декабрда бажарилади. Плandan ташқари 14 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Топшириқдан ташқари 835 минг метр тайёр шойи газлама, 110 минг метр ип газлама ва 2 минг метр тўқимасиз материал, 400 минг дона трикотаж, 500 минг жуфт пайпоқ, 200 минг жуфт чарм пойафзал, 4.150 минг сўмлик тикувчилик маҳсулоти ва чинни ишлаб чиқарилади.

Хом ашё ва материаллардан рационал фойдаланиш йўли билан 2,3 минг сўм тежаб қолинади.

Ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини янада ошириш, фан-техника тараққиётини кенг жорий этиш, асосий ва ёрдамчи ишларни механизациялаш, меҳнатни ташкил қилишни яхшилаш асосида (ишлаб турган корхоналарда) маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг камида 90 проценти меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига таъминланади.

1971 йилда ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш ҳамда янги техника ва технологияни жорий этиш юзасидан 2.397 минг сўм иқтисодий наф берадиган тадбирлар амалга оширилади.

Маҳсулотларнинг 1600 дан ортиқ янги модели ва нусхаси ишлаб чиқаришга жорий қилинади. (ЎзТАГ).

МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ — МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ!

Ҳурмат тахтаси

Давлатга пилла сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

Сурхондарё области (область партия комитетининг секретари Н. Муродов, область ижроия комитетининг раиси А. Каримов, область комсомол комитетининг секретари Т. Менглиев, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи У. Мустафоев ўртоқлар).

Қашқадарё области (область партия комитетининг секретари Р. Ғойибов, область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари З. Сирожиддинов, область комсомол комитетининг секретари С. Ражабов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи С. Аҳмедов ўртоқлар).

Калинин райони (район партия комитетининг секретари М. Камолов, район ижроия комитетининг раиси Б. Тошхўжаев, район комсомол комитетининг секретари Ҳ. Ҳомидов, бош пилла қуритиш пунктининг директори В. Комилов ўртоқлар).

Оржоникидзе райони (район партия комитетининг секретари П. Юсупов, район ижроия комитетининг раиси М. Қосимов, район комсомол комитетининг секретари М. Рўзиева, бош пилла қуритиш пунктининг директори Ғ. Ваҳобов ўртоқлар).

Ромитан райони (район партия комитетининг секретари Я. Наврўзов, район ижроия комитетининг раиси Н. Тошев, район комсомол комитетининг секретари М. Қосимов, бош пилла қуритиш пунктининг директори Р. Ҳамроев ўртоқлар).

Шофиркон райони (район партия комитетининг секретари Ж. Орипов, район ижроия комитетининг раиси Ҳ. Пўлатова, район комсомол комитетининг секретари Ф. Шарипов, бош пилла қуритиш пунктининг директори М. Тошев ўртоқлар).

Конимех райони (район партия комитетининг секретари А. Петросян, район ижроия комитетининг раиси А. Бойимбетов, район комсомол комитетининг секретари И. Умурзоқов, бош пилла қуритиш пунктининг директори Ҳ. Гасанов ўртоқлар).

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА!

ҚАШҚАДАРЁЛИКЛАР ЗАФАРИ

Қашқадарё областининг зар тола ижодкорлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, катта ютуқни қўлга киритдилар. Область пиллачилари 20 минг 700 қути курт уруғини жадал усулда боқиб, ҳар қути уруғдан ўртача 57,1 килограммдан сифатли пилла олдилар.

Пиллакорлар қабул пунктларига планда кўзда тутилган 1150 тонна ўрнига 1152 тонна сифатли пилла топширдилар. Давлатга сотилган пилланинг 80 процентдан кўпроғи сифатли сортга олинди.

Областнинг Шаҳрисабз, Яккабоғ, Чироқчи, Камаши, Косон, Қарши, Ульянов районларининг пиллакорлари планни ортиғи билан бажариб, давлатга пландан ташқари пилла сотяптилар. Область пиллачилари бу йил давлатга пилла сотишдан 5 миллион сўм даромад оладилар.

Область пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб пландан ташқари 70 тонна пилла сотиш мажбуриятини олдилар.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СИРДАРЁНИНГ КУМУШ ТОЛАСИ

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган Сирдарё областининг кумуш тола ижодкорлари катта меҳнат зафарларини қўлга киритдилар. Улар давлатга пилла етказиб бериш йиллик планини 1 июнь куни, ўтган йилга қараганда ўн икки кун олдин муваффақиятли адо этдилар. 7300 қути курт уруғининг ҳар қутисидан 61 килограммдан ҳосил олинди. Давлат тайёрлов пунктларига 392 тонна ҳосил етказиб берилди.

Бу меҳнат ғалабасига Жиззах райони 128 тонна, Гулистон райони 84 тонна, Сирдарё райони 66 тонна, Ворошилов райони 55 тонна пилла ҳосили етказиб бериб, муносиб ҳисса қўшдилар. Пахтакор, Мирзачўл районларида бу йил биринчи марта пилла курти боқилди ва мўл ҳосил етиштирилди. Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли, Сирдарё районидаги «Ленинград», Ворошилов районидаги Максим Горький номли, Гулистон районидаги «Коммуна» колхозлари пландан ташқари анча кўп ҳосил етказиб бердилар.

Область пиллакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб яна 30 тонна пилла топширишга аҳд қилдилар.

Т. ЖАМОЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Избоскан районидаги «XX партсъезд» колхозининг алмашлаб экишга ажратилган ерларида мўл ғалла ҳосили етишмоқда. Колхозчилар бу ерларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан арпа ўриб олишни мўлжалламоқдалар. Суратда: колхоз раиси А. Тиллабоев ва бригадир. У. Соҳибовлар пишиб етилган арпаларни кўздан кечирмоқдалар.

Р. Ашуров фотоси.
(ЎзТАГ).

*

ПИЛЛАМИЗ — ТИЛЛАМИЗ

Республика областларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 1 июнга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган пилла (тонна ҳисобида); иккинчи стун — планнинг бажарилиш проценти, учинчи стун — бир кунда тайёрланаган пилла (процент ҳисобида).

БУХОРО	2537,7	110,2	1,7
ТОШКЕНТ	1443,8	105,3	1,6
СУРХОНДАРЁ	700,6	100,0	0,8
Қашқадарё	1136,4	98,3	4,6
Сирдарё	374,0	95,4	4,7
Фарғона	4038,8	89,7	5,2
Наманган	1698,6	84,9	5,6
Андижон	2093,2	72,2	8,6
Самарқанд	1239,6	56,2	10,8
ҚҚ АССР	89,2	13,7	9,6
Хоразм	143,3	11,3	4,3
Республика бўйича:	15495,2	79,5	5,6

САБЗАВОТДАН МЎЛ ҲОСИЛ

Калинин районидаги ихтисослаштирилган «Партия XXI съезди» совхозида эртаги сабзавотдан яхши ҳосил етиштирилди. Сабзавоткорлар ҳозиргача давлатга 400 тонна махсулот топширдилар.

Бу хўжаликда сабзавот экиладиган майдонлар доимо кенгайтирилмоқда, деҳқончилик маданияти оширилмоқда. Хўжаликда эртанги сабзавотнинг кўп қисми полиэтилен пленка остида етиштирилди. Илгари бундай пайкалларда помидор ва бодринг ўстирилар эди, ҳозир картошка, карам ва бошқа экинлар ҳам баҳор изғирини ва шамолидан полиэтилен пленка билан ҳимоя қилинмоқда. Масалан, ҳозир болгар қалампири биринчи марта эрта муддатларда пишиб етишди.

Ҳамма экинлардан мўл ҳосил олинаётганлиги ҳам шу хўжалик деҳқонларининг муваффақиятидан дарак беради. Раззоқ Эгамбердиев бригадаси айниқса яхши натижаларга эришди. Бу ерда саримсоқ пиёздан гектар бошига 20 тоннадан ҳосил олинди. Кўп бригадаларда эртаги сабзи яхши ҳосил берди. Сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институти мутахассисларининг тавсияси билан совхозда экинларнинг совуққа чидамли навлари кузда экилиб, кўкламда яхши ҳосил йиғиштириб олинмоқда.

Янги беш йилликнинг биринчи йилида совхоз меҳнатчилари давлатга бултургидан анча кўп — 5.200 тонна сабзавот ва картошка топширишни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

БИРИНЧИ БЎЛИБ

Калинин номли колхоз пиллакорлари Қоракўл районида биринчи бўлиб зафар маррасига етдилар. Она-Ватанга 5300 килограмм «кумуш тола» армуғон этилди. У. Қурбонова, Н. Салаева, Б. Болтаева каби миришкор пиллабоқарлар ҳар қути пилла уруғидан 80-90 килограммдан юқори сифатли пилла териб олишди.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

СЪЕЗД, БЕШ ЙИЛЛИК ВА ИШЧИ

Иноятхон САЙФУТДИНОВА,
Андижондаги Володарский номли тикувчилик фабрикасининг цех бошлиғи, Ленин ордени кавалери

„СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ" АНКЕТАСИГА ЖАВОБ БЕРАДИ

1. КПСС XXIV съезди ва унинг қарорлари шахсан сизда қандай таассурот қолдирди? Сизни нималар кўпроқ қизиқтирди ва тўлқинлантирди?

Партиямизнинг шонли XXIV съезди менда унутилмас таассурот қолдирди. У тарих саҳифасига олтин боб бўлиб қўшилди. Уни ўқигач, менда руҳий тетиклик, яхши кайфият пайдо бўлди. Онгим чархланди, фикрим тиниқлашди. Мен учун чигал, ҳал қилиниши қийин кўринган масалаларга аниқлик киритилганини ҳис этдим.

Партия съездидан кейин фабрикамизда рўй берган кўтаринкилик, жўшқинлик ва дадилликни таърифлашга сўз тополмайман. Барча цехларда, участкаларда жонланиш, ижодий изланиш кўзга ташланмоқда. Шахсан менинг ҳаётимда ҳам катта бурилиш, ишга ижодий ёндошиш рўй берди.

Мени кўпроқ партиямизнинг ички ва ташқи сиёсати, совет кишиларининг моддий турмуш даражасини янада ошириш борасида Марказий Комитет белгилаган катта тадбирлар ҳаяжонга солди ва тўлқинлантирди.

2. Сизнингча, ўз участкангизда, цех ва корхонангизда тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани яна қандай яхшироқ ташкил этиш мумкин?

Халқнинг турмуш даражаси қанча яхшиланса, у шунча жон куйдириб ишлайди, тадбиркорлик билан иш юритади. Социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтаради. КПСС Марказий Комитети меҳнаткашлар фаровонлигини жиддий суръатда оширишни тўққизинчи беш йилликнинг асосий вазифаси сифатида илгари сурар экан ана шуни назарда тутади. Янги беш йилликда инсон учун жамики зарур нарса сероб бўлади. Ҳамма нарса халқ соғлиғи, маданияти ва дастурхони учундир. Лўнда қилиб айтганда, биз — беш йилликка, беш йиллик эса — бизга хизмат қилади.

Фабрикамиз ишчилари ва хизматчилари ана шундай шиор остида ишламоқдалар. Мақсадга эришишда социалистик мусобақа ҳал қилувчи роль ўйнаяпти. Ҳар ойнинг биринчи хафтасида фабрикамизда социалистик мусобақа якунига бағишланган йиғилиш бўлади. Йиғилишда қайси цех, бригада қандай ишлагани чуқур таҳлил қилинади. Хоҳлаган ишчи, инженер-техник ходим, цех бошлиқлари сўз олиб, юрагидаги гапни ўртага ташлайди.

Мусобақа ғолибларига фабриканинг кўчма Қизил байроғи берилади. Яхши ишлаган ишчиларнинг суратини фабрика ҳурмат тахтасига қўйиш тавсия этилади. Йиғилишда ўртамиёна ишлаганлар ҳам, нормани бажаролмаганлар ҳам тилга олинади. Нормани бажармаган ишчи ўрнидан туриб коллектив олдида ҳисоб беради. Унинг ваъдаси мажлис қарорига ёзиб қўйилади.

Май ойининг биринчи ярмида фабрикамизда ўтказилган мажлисда мен раҳбарлик қилаётган 7- цех шаънига илиқ гаплар айтилди. Тўрт ойда цехимиз бўйича пландан ташқари 6520 та шим ишлаб чиқарилган эди. Апрель ойи плани эса 106,1 процент бажарилди. Тўрт ойда биз ишлаб чиқарган маҳсулотга битта ҳам эътироз билдирилмади. Шунинг учун йиғилиш фабриканинг кўчма Қизил байроғини бизнинг цехимизга бериш тўғрисида қарор қабул қилди.

3. Саккизинчи беш йилликка қандай ҳисса қўшдингиз?

Мен бошқараётган цех коллективи ўтган беш йиллик план топшириқларини бажаришга муносиб ҳисса қўшди. Цех бўйича беш йиллик план 4 йилу 8 ойда бажарилди. Пландан ташқари бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Ўтган беш йилликда саратовликлар методи асосида ишлашга ўтдик. Маҳсулотни бир кўрсатишдаёқ маъқул қиладиган бўлдик. Бунга эришиш учун ҳафтада бир кунни — чоршанбани «сифат куни» деб эълон қилдик. Цехда махсус комиссия тузилди. Комиссия аъзолари бир хафта давомида ишлаб чиқарилган маҳсулотни кўриб чиқиб, ахборот берадилар.

Шу йўл билан сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришяпмиз. Бултур цехимиз коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга эга бўлди. Менга эса коммунистик меҳнат зарбдори деган қутлуғ ном беришди. Ўтган беш йилликда эришган яна бир ютуғимиз шуки, цехимиз коллективи 23 хил шим тикишни ўзлаштирди.

4. Тўққизинчи беш йилликка қандай режалар туздингиз. Шахсий беш йиллик планингизни қанчада бажармоқчисиз. Нималар ҳисобига, қанақа резервларингиз бор. Меҳнат унумдорлигини бундан ҳам кўтара оласизми?

Янги беш йилликда янада самаралироқ ишлаймиз. Цехимиз бўйича тўққизинчи беш йиллик планини тўрт йилу саккиз ойда бажариш режасини туздик. Бизда шунга яраша куч, имконият бор. Қўлга киритган ютуқларимиз янги парвоз учун қанот бўлади.

Цехимизда олтита группа бор. Шундан иккитасини: Микивер Ашурова ва Клава Лапшина бошлиқ группаларни нуқул аъло сифатли маҳсулот ишлайдиган даражага кўтарамиз.

Фабрикамиздаги ҳар бир ишчи шахсий мажбурият олиб, янги куч-ғайрат билан съезд қарорларини амалга оширишга бел боғлади. Мақсудахон Ҳолиқова ўн йилдан бери мен билан ёнма-ён туриб ишлайди. Уни ҳар доим иш устида кўраман. Иш вақтининг ҳар минутидан самарали фойдаланишга ҳаракат қилади. Ишга эрта келиб, кеч қайтади. Саккизинчи беш йиллик планни тўрт йилда бажарди. Мақсудахон янги беш йиллик планни уч ярим йилда бажаришга аҳд қилди. Шура Муродова, Музеффер Саидмавлудова ҳам шахсий беш йиллик планини уч ярим йилда бажариш режасини тузди.

Менинг ўзимга келганда шуни айта оламан: Бировга иш ўргатиш, маслаҳат бериш учун ўзинг ундан кўп билишинг керак. Мен 45 операцияни биламан. Цех бошлиғи сифатида тажрибамни бошқаларнинг мулкига айлантираман. Ҳозир цехимизда ишлаётган 237 тикувчининг ҳаммаси 40—45 операцияни беш қўлдай билади. Бир ишчи касал бўлиб қолса, унинг ишини бошқаси давом эттираверади.

Қўшимча харажатларсиз фабрикамизда меҳнат унумдорлигини янада ошириш мумкин. Бунинг учун ички резервлардан тўла ва оқилона фойдаланиш керак. Ҳар бир ишчининг резерви бор. Бу — ҳар дақиқанинг қадрига етиш, маромида ишлашдан иборатдир. Бу гапни бекорга айтаётганим йўқ. Айрим корхоналар бир меёрда ишламайди. Ойнинг биринчи ярмида иш суст боради. Охирги ўн кунликда икки оёқни бир этикка тиқиб қолишади. Штурмчилик бошланади. Улгурмай қолганда шанба-якшанбада ҳам ишлашга тўғри келади.

Агар ҳамма ишчилар мардонавор ишласа, барча цехда иш намунали ташкил этилса, асбоб-ускуналардан тўғри фойдаланилса, фабрикамизда меҳнат унумдорлигини тағин ҳам юқори кўтариш мумкин.

5. Қандай муаммоларни ҳал қилишда сизнингча, корхонангиз амалий ёрдамга муҳтож?

Фабрикамизда ишлаб чиқариш майдони жуда тор. Узоқ йиллардан бери эски бинода ишлаймиз. Фабрикамиз учун янги корпус қурила бошланганда қувонган эдик. Афсуски, қувончимиз узоққа бормади. Қурилиш жуда секин кўчяпти. Планга мувофиқ янги бино 1970 йилда фойдаланишга топширилиши лозим эди. Амалда ундай бўлмади. Агар иш шундай кетса бу йил ҳам битмайди.

Янги корпус ишга туширилса ишчилар сафи 1400 кишига кўпаяди. Иш конвейер усулида ташкил этилади. Корпусни 162-қурилиш трестига қарашли бешинчи қурилиш бошқармаси коллективи қуряпти. Уларнинг айтишича қурилиш материаллари йўқ эмиш. Ана шу масалани ҳал этишда фабрикамиз амалий ёрдамга муҳтож.

6. Корхонангизда ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш даражаси шу куннинг талабига жавоб бера оладими? Уни яхшилаш имкониятлари ҳақида нима дея оласиз?

Умуман фабрикамизда ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш даражаси ҳозирги замон талабига жавоб беради. Ойлик, квартал планлар сурункасига ошириб бажариляпти. Тўрт ой ичида 6 миллион 895 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу пландагидан 463 минг сўмлик кўп. Маҳсулотни реализация қилиш плани 105 процент адо этилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш планлари ҳам ортиғи билан бажарилди.

Фабрикада ишлаб чиқариш маданиятини янада оширишнинг асосий омилларидан бири янги техника ва илғор технологиядан фойдаланишдир. Ўтган беш йилликда кўпгина янги техника олдик. 428-маркали икки игнали машина, 97-класс катта оборотли машина, 811-маркали изма очадиган машина, 797-маркали тўрт игнали ва бошқа қудратли тикув машиналарига эга бўлдик. Янги корпус тезроқ ишга туширилса бундан ҳам катта имкониятлар туғилади.

7. 8. Инсон ўз умрининг энг яхши қисмини меҳнатда ўтказади. Сизнинг ишхонангизда кўнимсизликни тугатишга, иш шароитини яхшилашга қандай эътибор берилмоқда? Корхонангиз ишчиларининг турмуши, дам олиши, маишати қандай ташкил этилган? Ўз ишингиздан мамнунмисиз?

Халқ орасида дарахт бир жойда кўкаради, деган мақол бор. Мен шунга амал қилдим, 27 йилдан бери шу фабрикада ишлайман. Умримнинг қаймоғини фабриканинг юксалишига бағишладим. 100 дан ортиқ шогирд тайёрладим. Илгари оддий тикувчи бўлиб ишлаганман. Кейин мастерликка, фабрика касаба союз комитетининг раиси даражасига кўтаришди. 14 йилдирки, цех бошлиғиман. Тўрт марта Андижон шаҳар Советига депутат қилиб сайлашди.

Партия ва ҳукуматимиз хизматларимни муносиб тақдирлади. Ўтган йили Ленин юбилейи медали билан, яқинда юксак мукофот — Ленин ордени билан мукофотландим. Фабрикага ишга кириб ютқазмадим. Ўз ишимдан мамнунман.

Бошқалар ҳам шундай. Фабрикамизда асосан аёллар ишлайди. Илгари болали аёлларнинг ишга қатнаши қийин эди. Фабрикамиз маъмурияти, партия, касаба союз ташкилотлари тикувчиларнинг ўғил-қизларини боғча-яслиларга жойлашда ташаббусни ўз қўлларига олдилар. Шунинг учун ҳам ўтган беш йилликда кўнимсизлик кескин камайди.

БУТУН КУЧ — КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИГА

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ П. М. МАШЕРОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

МИНСК, 31 май. (ТАСС). Белоруссия пойтахти Ленин сайлов округи территориясидаги саноат корхоналари, муассасалар меҳнаткашлари ва ўқув юртларининг юзлаб намояндалари Округ офицерлар уйи залига тўпландилар. Бу ерда Минск шаҳар Ленин сайлов округидан Белоруссия ССР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Петр Миронович Машеров билан учрашдилар.

Округ сайловчилари ўртоқ П. М. Машеровни республика Олий Советига иккинчи марта номзод қилиб кўрсатмоқдалар.

Учрашувни Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Н. А. Дубовец очди. Шундан кейин ишончли вакил — Белоруссия Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг катта илмий ходими, 1920 йилдан партия аъзоси Н. С. Ореховга сўз берилди. У йиғилиш аҳлига П. М. Машеровнинг ҳаёт йўли тўғрисида гапириб берди, сайловчиларни сайлов кунида коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Октябрь революцияси номли станоксозлик заводининг электр созловчиси Л. Н. Манулик, «Минск-проект» лойиҳалаш институтининг бош архитектори В. П. Шильниковская, Киров номли Белоруссия технология институтининг илмий ишлар бўйича проректори А. Г. Лахтанов, Чет тиллар педагогика институтининг студенти Татьяна Кизевич, Белоруссия ССР Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг биринчи ўринбосари Иван Шамякин ўз нутқларида бу таклифни қизғин қўллаб-қувватладилар.

Учрашувда П. М. Машеров нутқ сўзлади. Йиғилиш аҳли томонидан қизғин кутиб олинган ўртоқ П. М. Машеров билдирилган ишонч учун самимий миннатдорчилик изҳор этди ва буни тамомила жонажон Коммунистик партиямизга билдирилган ишонч деб биламан, деди.

— Бизнинг бутун ҳаётимиз ленинчи партиямиз доно қарорларининг, унинг совет халқи бахт-саодати тўғрисида, социалистик Ватанимизнинг куч-қудрати тўғрисида тинмай қилаётган ғамхўрлигининг нури билан ёритилгандир, — деди П. М. Машеров.

Депутатликка номзод ўз нутқида сайловчиларга КПСС XXIV съездининг ишлари тўғрисида гапириб берди. Съезд партиямиз, халқимиз қилган улуғвор ишларнинг оламшумул аҳамиятини зўр куч билан намойиш қилди.

Белоруссия совет халқларининг қардош оиласида олға қараб катта қадам қўйди. П. М. Машеров республикада саккизинчи беш йилликнинг якунларини таърифлаб берди. Ўтган йиллар мобайнида давлат маблағлари ҳисобига Белоруссияда илгариги ўн йилликка тенг миқдорда асосий фондлар ишга солинди. Бу якунлар белорус халқини ҳам барча совет кишиларини ҳам қувонтиради. Биз ўтган йиллар чинакам қаҳрамонона, ижодий меҳнат йиллари бўлди, деб айтишга тамомила ҳақлимиз.

Партия XXIV съездининг қарорлари бизнинг ҳаммамизга совет жамиятини янада ривожлантиришнинг мақсад ва вазифаларини, коммунизмнинг моддий техника базасини яратиш йўллари ва воситаларини равшан кўрсатиб берди. Съезд қарорлари совет халқига чексиз ғайрат ва умидворлик, ишонч ҳамда ишлаш учун яхши кайфият туғдирди.

Ҳозир ҳамма жойда партия съезди қарорларини бажариш учун конкрет амалий тадбирлар белгиланмоқда. Депутатликка номзод ўз нутқида республика меҳнаткашлари коллективларининг 1971 йил учун қабул қилган юксак социалистик мажбуриятлари тўғрисида гапирди. Саноат ходимлари беш йилликнинг биринчи йили планини 27 декабрда бажариш, планга қўшимча равишда 500 та трактор, 150 та юк автомобили, 2 мингта рўзғор холодильниклари, 195 минг тонна минерал ўғит ва жами 250 миллион сўмликдан зиёд бошқа ҳар хил маҳсулотлар чиқаришга ваъда бердилар.

Белоруссия колхозлари ва совхозларининг меҳнаткашлари шу йилнинг ўзидаёқ камида 5 миллион тонна дон йиғиштириб олиш, ўтган йилдаги 17 центнер ўрнига бу йил гектаридан ўрта ҳисобда 19-20 центнердан ҳосил етиштиришни таъминлаш учун курашмоқдалар. Чорвадорлар ҳам ўз олдиларига катта вазифалар қўйдилар.

Бўлиб ўтган съезд, деди П. М. Машеров, биздан ишимизни янада юксак, сифат жиҳатидан юқори даражага кўтаришни талаб этади. Барча резервлар ва имкониятларни, социалистик тузумнинг барча афзалликларини ишга солиш учун ижодий изланиш ва зўр ғайрат билан курашиш ҳаётимиз ва меҳнатимизнинг қоидаси ҳамда услуби бўлиб қолиши керак. Нотиқ саноат ишлаб чиқариши ҳажмини кўпайтириш, маҳсулотнинг сифатини ошириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳамда халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ишлаб чиқаришни ўстириш борасида республика олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди.

Партия ҳар бир совет кишисининг ўзини том маъноси билан чинакам гражданин, мамлакатнинг хўжайини, Ватанимиз тақдири учун, унинг ҳозирги ва келажаги учун, бизнинг улуғ, умумхалқ ишимиз учун тўла жавобгарликни сезиб турган ижодкор ва арбоб бўлиши учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилмоқда.

Тарих Ленин партияси, совет халқи зиммасига оғир, аммо олижаноб ва фахрли бурчни, бутун инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизмга олиб борадиган йўлни биринчи бўлиб очиш бурчини юклади. Биз шу шонли йўлда кўпгина ишлар қилдик ва яқин орада янада улуғвор режаларни амалга оширмоғимиз керак. Халқимиз республика Олий Советига ва маҳаллий Советларга сайловни ўзининг катта масъулиятли вазифаларини равшан тушунган ҳолда кутиб олмоқда.

П. М. Машеров ўз нутқини тамомлаб кўрсатилган юксак шараф учун республика пойтахти Ленин округининг барча сайловчиларига яна бир бор қизғин миннатдорчилик билдирди ва менинг бутун фаолиятим партиянинг бош йўли тантанаси учун курашдан иборат бўлади, деб сайловчиларни ишонтирди.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ В. П. МЖАВАНАДЗЕ БИЛАН УЧРАШУВИ

ТБИЛИСИ, 31 май. (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда Грузия ССР Олий Советига сайлов ўтказиладиган Заводской сайлов округи сайловчилари республика Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Василий Павлович Мжаванадзе билан учрашдилар. Республика меҳнаткашлари уни бу сафар ҳам республикадаги давлат ҳокимиятининг олий органига ўз номзоди қилиб кўрсатдилар.

З. Палиашвили номли давлат академик опера ва балет театрида ўтказилган учрашувни округ сайлов комиссиясининг раиси, Тбилисидаги В. И. Ленин номли электровозсозлик заводининг директори А. И. Буадзе қисқача кириш нутқи билан очди. Ишончли вакиллар — Грузия ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, республика Фанлар академияси тилшунослик институтининг катта илмий ходими К. В. Ломтатидзе ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тбилисидаги В. И. Ленин номли электровозсозлик заводи слесарлар бригадасининг бошлиғи В. А. Папинашвили В. П. Мжаванадзенинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўзладилар ва сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларини ёқлаб овоз беришга даъват этдилар.

Тбилисидаги Киров номли станоксозлик заводининг цех бошлиғи Т. И. Пайчадзе, Тбилисидаги «Электроизолит» заводининг ишчиси В. Ф. Мотинга, Тбилиси театр институтининг студенти М. Г. Тевзадзе, рўзғор иши билан банд аёл Н. Т. Дгебуадзе, генерал-майор В. В. Салтиков партия билан халқнинг бузилмас бирлиги сайлов олдидан тайёргарлик даврида яна бир марта ёрқин намойиш қилинганлиги тўғрисида, меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик ғоят ўсганлиги ҳақида гапирдилар.

Шундан кейин мажлис аҳли самимий кутиб олган В. П. Мжаванадзе нутқ сўзлади. У Грузия ССР Олий Совети ва меҳнаткашлар депутатлари Тбилиси шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатганликлари учун сайловчиларга самимий ташаккур айтди. В. П. Мжаванадзе менга нисбатан кўрсатилган юксак ишончни тамомила ва бутунича жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ленинчи Марказий Комитетига билдирилган ишонч деб қабул қиламан, деди.

Нотиқ айтдики, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советлари ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига бўладиган ҳозирги сайлов шонли бир пайтда ўтмоқда. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари халқимизнинг ватанпарварлик шижоатини, сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини мислсиз кучайтириб юборди.

КПСС XXIV съезди, деди депутатликка номзод, бутун партиямизни, бутун совет халқини аниқ сиёсий йўл билан, беш йиллик даврга мўлжалланган сиёсий программа билан қуроллантирди. Съезд халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъминлаш тўққизинчи беш йилликнинг энг асосий вазифаси, деб белгилади.

В. П. Мжаванадзе тўққизинчи беш йилликда шу соҳада амалга ошириладиган тадбирларга тўхталиб ўтди, республика меҳнаткашларининг вазифалари ҳақида, Грузия халқ хўжалиги ва экономикасини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар тўғрисида гапирди.

Совет Грузияси ва Грузия Компартиясининг ярим асрлик юбилейи байрам қилинганлиги, деди В. П. Мжаванадзе, грузин халқининг ҳаётида катта воқеа бўлди. Бу юбилей партиянинг ленинча миллий сиёсати, халқлар тенглиги ва дўстлиги сиёсати амалга оширилаётганлигини очиқ ва равшан исбот этди. Юбилей Грузия меҳнаткашлари қўлга киритган жуда катта муваффақиятларга кўрик бўлди.

Нотиқ сўзини давом эттириб, бундай деди: республикамиз янги беш йилликни ҳам яхши бошлаб юборди. Грузия саноати беш ойлик планини муддатидан илгари, 27 майгача бажарди. Тбилисидаги саноат корхоналари ҳам дастлабки беш ойлик топшириқни 27 майгача бажариб бўлдилар.

Вазифа, деди депутатликка номзод, беш йиллик биринчи йилини ҳам муваффақиятли суратда тугаллашдан, олинган мажбуриятларни шараф билан бажаришдан, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилишни анча ўстиришдан, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини оширишдан иборат.

Юксак мукофот — республикамиз сазовор бўлган Октябрь революцияси ордени, — деб сўзини давом эттирди В. П. Мжаванадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тбилисидаги тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида, шунингдек КПСС Марказий Комитети СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг табригида халқимизнинг меҳнатига берилган юксак баҳо Грузия меҳнаткашлари зиммасига катта вазифаларни юклайди, уларни янги муваффақиятларга, тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, хўжалик ва маданий қурилишни янада юксалтиришга чорлайди.

В. П. Мжаванадзе республика меҳнаткашлари иқтисодий тараққиётнинг тўққизинчи беш йиллик план ҳақидаги Директиваларида белгиланган янги марраларини муваффақиятли суратда эгаллайдилар, КПСС XXIV съезди белгилаб берган янги хўжалик-сиёсий вазифаларни шараф билан бажарадилар, деб қатъий ишонч билдирди.

Депутатликка номзод В. П. Мжаванадзе сўзининг охирида ўзига кўрсатилган ишонч учун сайловчиларга яна бир марта самимий ташаккур изҳор қилди ва бу ишончни оқлаш учун ҳамма чораларни кўраман, деди.

Суратда: Урицкий номидаги заводда ишлаб чиқарилган янги троллейбуслар.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

УРАЛ МАРКАСИ

УРАЛ турбогенератор заводининг коллективи ўзи ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг ғоятда сифатли бўлишига алоҳида эътибор бермоқда. Завод томонидан чиқарилаётган турбогенераторлар ва бошқа агрегатларнинг тўртдан уч қисмига давлат сифат тамғаси босилмоқда. Улар орасида юз минг ва эллик минг киловатт қувватга эга бўлган турбиналар, турбокомпрессорлар, газ турбиналари бор.

Маҳсулотнинг бундай сифатли ишлаб чиқарилишига планлаштиришнинг ва бошқаришнинг янги системасига ўтилганлиги туфайли эришилмоқда. Аввало заводда қўшимча харажатлар камайди, маҳсулотнинг таннархи арзонга туша бошлади.

Турбомоторсозлар ишлаб чиқаришни такомиллаштириш юзасидан кўпдан-кўп режаларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, машиналарни тайёрлашда техник шароитларни қайтадан кўриб чиқиш тамомланмоқда, цехларда янги ускуналар ўрнатилмоқда. Корхонада зарур запас деталлар олдиндан тайёрлаб қўйилмоқда. Шунингдек, марказлашган омбор хўжалиги йўлга қўйилди. Натижада материаллар асосий участкаларга график усулда етказиб берилмоқда.

Машинасозлар КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан дастлабки ютукларни қўлга киритдилар. Заводда олимларнинг кўмаги билан техника тараққиётининг перспектив комплекс плани ишлаб чиқилди, меҳнатни ва бошқаришни илмий ташкил этиш юзасидан зарур ишлар бажарилди. Бунда ишчиларнинг умумий билимини янада ошириш кўзда тутилган. Заводдаги кўпчилик ишчилар иккинчи касбни эгаллаб олганликлари бунга ёрқин далилдир. Бу эса корхонада сифатли турбомоторлар ишлаб чиқишга катта ёрдам бермоқда.

ГАЗ ДАРЁЛАРИ

БОКУДАН 50 километр узоқда жойлашган Баҳор денгиз нефть конидан миллион куб метр газ чиқариб олинди. Мастерлардан Э. Асланов, З. Дальякан бошлиқ бўлган бригадаларнинг кончилари графикдан ўзиб кетдилар. Улар лойиҳада кўрсатилган 4456 метр чуқурликкача етиб бордилар. «Азморнефтеразведка» трестининг бу илғор коллективлари ўзларига хос янги рекорд қўйдилар.

Каспийнинг мазкур районида ҳозирча бундай қудуқлардан 4 таси ишлаб турибди. Баҳор конида эса яна 16 та қудуқни ишга солиш мўлжалланмоқда.

КПСС XXIV съезди Директиваларида денгиз ости нефть конларини ишга солиш юзасидан зарур вазифалар қўйилган. Озарбайжон нефтчилари ана шу вазифаларни бажариш юзасидан астойдил меҳнат қилмоқдалар.

СОВЕТ КИШИЛАРИ УЧУН

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ шаҳарларида йўловчиларга хизмат қилиб турган троллейбусларнинг 90 процентдан кўпроғини Саратов областидаги Энгельс шаҳарида жойлашган Урицкий номли завод коллективи етказиб бермоқда. Корхона томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг кўпчилиги чет мамлакатларга ҳам юборилиб турибди.

Корхона коллективи янги беш йилликда тағин ҳам зўр ғайрат билан ишламоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ пландан ташқари ўнларча конфортабель машиналар ишлаб чиқарилди. Корхона коллективи ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда заводни реконструкция қилиш ишларини тугалламоқда. Кейинги икки йилнинг ичида бир қанча янги корпуслар фойдаланишга берилди. Корхонада ишлаб чиқариш процессларининг ғоятда фойдали бўлишига эътибор берилмоқда. Яқинда заводда янги «ЗИУ-9» троллейбуси ишлаб чиқарилди. Унда уч эшик бўлиб, унда ички салон тағин ҳам кенгайтирилган. 1971 йилда бундай троллейбусларнинг бир неча партияси шаҳарларга юборилади.

„ЎРТОҚ АКМАЛ“

ТАҚРИЗ

«Ўзбекистон» нашриёти рус тилида Қўчқор Ҳасановнинг шу номли китобини босмадан чиқарди. Оловли йилларда халқ бахти учун, социализм ва коммунизм қурилиши учун курашда актив иштирок этган, Коммунистик партия ва кўпмиллатли Совет давлати тарихига номи олтин ҳарфлар билан ёзилган революционерлар сафида ўзбек халқининг ажойиб фарзанди Акмал Икромов ҳам бор эди. Муаллифнинг «Ўртоқ Акмал» деб аталган ушбу китоби оташин курашчи, партиянинг содиқ фарзанди Акмал Икромовнинг кўп қиррали ҳаёти ва фаолиятини ёритишга бағишланган.

1918 йилнинг февраль ойидан бошлаб партия аъзоси бўлган Акмал Икромовнинг бутун ҳаёти улуғ Ленин партияси фаолияти билан боғлиқдир. У, чор Россиясининг энг чекка мустамлака ўлкаси бўлган Туркистон меҳнаткашларининг озодлиги, социализмнинг, ленинча миллий сиёсатнинг тўла ғалабаси учун курашнинг олдинги сафларида борди. А. Икромов партия ходимлари ичида марксча-ленинча назарияни пухта эгаллаган, чиниққан ташкилотчи, оддий ва камтарин, ўзига талабчан, одамларга ғамхўр, меҳрибон киши эди. Ўрта Осиё республикалари ҳаётида рўй берган жуда кўп ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётда муҳим воқеалар, энг муҳими, Совет Ўзбекистонида социализм қурилишидаги муҳим воқеалар унинг номи билан чамбарчас боғлиқдир. У 1918 йилдан 1937 йилгача халқ манфаатлари учун, ўлка равнақи учун фаол меҳнат қилиб, республика меҳнаткашлар оммаси, коммунистлар орасида катта эътибор ва шуҳрат қозонди.

А. Икромовнинг кўп қиррали ҳаёт фаолияти партия ва халқ учун, коммунизм қурилиши учун чинакам хизмат қилишнинг ёрқин мисолидир. Ватан ўғлонларининг энг яхши иши, уларнинг революцион традициялари ҳақида гапирганда, В. И. Ленин ибораси билан уларни революцион авлод руҳида тарбияланган кишилар дейиш мумкин.

Қ. Ҳасановнинг «Ўртоқ Акмал» китоби бир қатор архив материалларига асосланган бўлиб, кенг китобхонлар оммасига анча янгиликлар беради. Китоб А. Икромов билан бирга ишлаган кишилар, унинг қариндошлари хотиралари ва илгари эълон қилинмаган янги фактлар билан ҳам тўлдирилган.

Чуқур изланиш, эсдаликларни атрофлича ўрганиш, улардан умумий хулосалар чиқариш авторга Ўзбекистонда социализм қурилиши тарихини ва А. Икромовнинг ҳаёт фаолиятини тўғри ёритиш имкониятини беради. Китоб муаллифи Икромовнинг фаолиятига ёндошар экан, партиявий принципда туриб иш кўради. У Ўрта Осиё халқлари тарихини сохталаштирувчи Боймирза Хайитнинг А. Икромов «Туркияда туғилган, асли туркияликдир» деган бутунлай ёлғон, сохта даъвосини рад қилиб, А. Икромов 1898 йилда Тошкентда, Ўқчи маҳалласида туғилганлигини, у бутун вужуди ва фаолияти билан ўзбек халқига мансублигини янги фактлар билан исботлайди.

Китобнинг қиммати шундаки, автор Акмал Икромовнинг ҳаёт йўли орқали Совет Туркистони меҳнаткашларининг социализм қуриш учун олиб борган курашини кўрсатади. 13 яшар Акмал меҳнатнинг ва турмушнинг нақадар оғирлигини шахсан ҳис қилади. У дастлаб Тошкент ва Пскентда қурувчи-сувоқчи бўлиб ишлайди. У Октябрь революциясини Тошкентда кутиб олади. Революциянинг биринчи кунидан бошлаб Совет ҳокимияти учун курашчилар сафида бўлади. Тошкентдаги Эски шаҳар мактабининг дастлабки ўқитувчиларидан бири бўлган Акмал кейинчалик партиянинг йирик арбоби бўлиб етишади. Булар китобда конкрет фактлар билан кўрсатиб берилган.

Китобда А. Икромов сиёсий онгининг ўсиб боришида у билан бирга ишлаган рус дўстлари — В. И. Ленин томонидан Туркистонга юборилган машҳур партия арбоблари М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, С. И. Гусев ва бошқаларнинг роли, таъсири яхши кўрсатиб берилган. Қ. Ҳасанов архив материаллари ни ўрганиш асосида ва РКП(б) Марказий Комитетининг миллий республикалар ва областлар масъул партия ходимлари иштирокида ўтган кенгаши материалларига таяниб, Акмал Икромов миллий масала бўйича партиянинг бош йўлини тўла қўллаб-қувватлаганлигини ва уни амалга оширишда шахсан қатнашганлигини таъкидлайди. Шу билан бирга автор, Икромовнинг ўша кенгашда сўзга чиқиб, баъзи хатоликларга йўл қўйганлигини ва РКП(б) Марказий Комитети уни ўз вақтида тузатганлигини ишончли фактлар билан очиб беради. Икромовнинг Ўрта Осиёда миллий масалани тўғри ҳал қилишда ҳамда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва республика Коммунистик партияси Марказий Комитетини тузишда ташкилотчилик ролини ўйнаганлиги ёрқин ва ҳаётий далиллар билан тасвирланган. Китобда Ўзбекистон Компартиясининг фаолияти умумлаштирилади ва республика Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари А. И. Икромовнинг республикада оғир саноатни ривожлантиришдаги, хотин-қизлар озодлиги ва коллективлаштириш учун кураш йилларидаги хизматлари батафсил баён этилади. А. Икромов республикада партия-совет комиссиясининг раиси сифатида ер-сув ислоҳотини ўтказишда актив қатнашганлиги учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан, республика халқ хўжалиги, маданиятини ривожлантиришдаги катта ташкилотчилиги ва бу соҳадаги хизматлари учун 1935 йили Ленин ордени билан тақдирланади.

Акмал Икромов фаолиятидаги марказий масалалардан бири — Ўзбекистон Компартияси ва Ўрта Осиё партия ташкилотларини ғоявий-ташкилий жиҳатлардан мустаҳкамлаш эди. Бу масала ҳам китобда тўлалигича очиб берилган. Автор унда маданий революцияни амалга оширишда Икромовнинг қандай роль ўйнаганлиги билан китобхонларни таништиради. Бу масала китобнинг «Фақат интернационализм!» деган бобида баён қилинган. Унда республика Компартияси Марказий Комитетининг ленинча миллий масала программасини амалга ошириш Икромов фаолияти билан боғлиқ равишда ҳикоя қилинади.

Асарда бу каби ижобий томонлар билан бирга айрим камчилик ва нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Масалан, Икромовнинг 1925 йилгача бўлган фаолияти яхши ёритилмаган. Китобнинг 13 қисмидан атиги икки қисми унинг дастлабки фаолиятига бағишланган, холос. Ваҳоланки, бу даврдаги Икромов фаолияти жуда қизиқарли, серқиррали бўлиб, қизғин кураш йиллари билан боғлиқ. Китобда А. Икромов билан бирга хизмат қилган жуда кўп кишиларнинг номлари келтирилади. Бироқ, буларнинг кўпчилиги китобхонларга номаълумдир. Ундан ташқари, китобда анчагина қайтариқ фикрлар ҳам бор. Автор асарни ўзбек тилида нашр этишда бу мулоҳазаларни ҳисобга олади, деб ўйлаймиз.

А. ОРТИҚОВ,
Фалсафа фанлари доктори, профессор.
Х. ЙЎЛДОШЕВ,
Тарих фанлари кандидати, доцент.

ҚУЁШ БОЛАЛАРИ

ЛАВҲА

Қуш тинса тинадики, лекин Маҳаммад Солиҳович тиним билмайди. Баъзан тонг саҳардан оқшомгача — бутун кунни тик оёқда ўтказади. Ташкилотчи, жонкуяр раҳбар. Санаторийни гуллар маконига, дарахтзорга айлантиргунча озмунча елиб-югурдими, ахир?! Бу ерлар тўрт-беш метр чуқурлик-жарликлардан иборат эди. Шундай оғир шароитда тупроқ сурдириб, ўзи ҳам ип тортиб, қўли билан дарахт ўтқазди, гул экди. Мана эндиликда коллективнинг бошини қовуштириб, эл-юрт таҳсинига сазовор бўлиб келаётир.

Ходимлари ҳам бири-биридан ишчан, жонкуяр, болажон. Бўлим бошлиғи Таисия Николаевна Алямская тажрибали шифокор, меҳрибон устоз. Фтизиатор врачлардан Э. Иноғомхўжаева, С. Исломова, ҳамширалардан Л. Баҳромова, М. Ғиёсова, Х. Миртожиеваларнинг маслаҳатгўйи, муаллимаси Таисия Николаевна дейиш мумкин. Санаторийда болаларнинг дардига малҳам бўлиб, тезда соғайиб кетишида оддий боғбондан тортиб ҳамшира-тарбиячигача — ҳамманинг беминнат олий хизмати бор. Кейинги тўрт йил давомида бу ердан тўрт мингдан зиёд ширин-шакар ўғил-қизчалар шифо топиб чиқдилар. Болаларнинг ўртача семириши 2,5 килограмм ва ундан ҳам ортиқ. Қон формуласи нормаллашиб бораётир. Хасталарда тўла клиник самарадорлик 92,5 процентни ташкил этади.

Бемор болаларни ўқитиш, уларга таълим-тарбия бериш санаторийдаги мактаб ўқитувчиларининг жонажон иши. Мурод Ёқубович Аҳмаджонов бошлиқ ўқитувчилар коллективи, тарбиячилар 1-7 синфлардаги ўқувчилар билан ота-онадек иноқ бўлиб кетишган. Хуллас, санаторий болаларнинг иккинчи қадрдон уйига айланиб қолган.

Кун чиқиш томонга қараб нишоб бўлиб кетган катта боғ шохлари ғуж-ғуж олма, ўрик, олча ҳамда шу йил эрта кўкламда ўтқазилган мевали ва манзарали дов-дарахтлар билан тўла. Боғнинг қоқ ўртасидан ёриб, тор йўлка ўтган. Ариқчада муздек, тиниқ зилол сув шилдираб оқиб турибди.

Деразаси очиб қўйилган ёруғ хонада бош врач уч-тўрт нотаниш киши билан гаплашиб ўтирибди.

— Мумкинми, ўғлим? — сўради эшик очилиб, остонада тўхтаган соқоли бир тутам чол қўл қовуштириб, — Неварамни бир кўриб кетай деб келган эдим.

— Кираверинг отахон, марҳамат!... — Бош врач Маҳаммад Солиҳов ўрнидан туриб, отахоннинг қаршисига пешвоз чиқди. Салом бериб, қўлини олди ва тўрдан жой кўрсатди.

Чол хонада ўтирганлар билан саломлашди. Сўнг бошини юқори кўтариб, бош врачга қараб жилмайди.

— Отахон неварангизнинг исми нима? Шу ерга чақиртира қолайлик, — деди Маҳаммад ака самимийлик билан.

Нафасини ростлаб олгач, чол гулдор рўмолининг учи билан хиралашиб қолган кўзларини аста артди.

— Раҳмат, ўғлим, — деди у мамнунлик билан, — неварамни кўрдим. Ўзиям роса соғинган экан шекилли, бўйнимдан маҳкам қучиб, у юзимдан-бу юзимдан ўпди. Ранг кириб, семириб қолибди. Соғлиғинг қандай десам, бош бармоғини кўрсатади. Демак, яхши дегани бўлса керак-да. Шу десангиз, ўғлим, сизга миннатдорчилик билдиргани кирувдим. Барака топинглар, бола-чақаларингизни роҳатини кўринглар. Тилагим шу ўғлим.

Отахон хайр-хушлашиб чиқиб кетди. Орқасидан кузатиб чиққан Маҳаммад акани қайтиб келаётганида қаршисидан чиқиб қолган бир тўда болалар қуршаб олишди. Бирининг пешанасидан ўпди, иккинчисининг юзини силади, учинчисини «Баракалло, катта бўл!» деб эркалади. Зум ўтмай попукдай ўғил-қизлар давраси кенгайди-қолди. Дам олиш кун эмасми, фарзандларини кўришга келган ота-оналар, таниш-билишларни навбатчи шифокор, ҳамширалар очиқ чеҳра билан кутиб олишар эди.

Тошкентдаги 1-болалар санаторийсининг аҳил коллективи кичкинтойлар ўртасида ўйин-кулги билан ҳордиқ чиқаришни ҳар қандай дори дармондан афзал эканлигини яхши тушунишади. Шу боисдан бу ерда қувноқлик тароналари янграгани-янграган. Айниқса, болаларнинг бағри тўлиб қолган дам олиш кунларида «ойижон, дадажон» деган юракка яқин сўзлар алламаҳалгача эшитилиб туради.

Шундай бахтиёр диёрда ва ҳур замонда шифо топиб, қувнай-қувнай камолга етаётган бир чоғда жаҳолат, зўрлик, очлик, ялонғочлик ҳукмрон бўлган капиталистик мамлакатлардаги тенгдошлари қанақа кун кечиришаётганликларини билишармикин улар? Яқинда «Правда» газетасида шундай бир ҳабар босилиб чиқди.

...Ли Эдвардс энди ўн ёшга тўлди. Бу жажжи қиз ота-онаси билан Техасдаги Хъюстон шаҳрида яшайди. Отаси унча катта бўлмаган компаниялардан бирида бошқарувчи, онаси эса бакалея дўконида кассир бўлиб ишлайди.

Кунлардан-бир куни қизча ўзини ёмон ҳис қила бошлади. Ота-онаси уни чиройли ном билан аталувчи «Тайдлэндс» госпиталига олиб боришди. Бир ҳафталик текшириш ва анализлар шуни кўрсатдики, Линиг буйрагидан бири бутунлай ишдан чиққан экан. Врач қизни операция қилмасдан, дори-дармон билан даволаш кераклигини айтади. Маълум бўлишича, ҳар ҳафтада 35 долларлик дори сотиб олишга тўғри келаркан. Ота-она молиявий имкониятларини чамалаб чиқиб, қизини даволаш учун қўллари калталик қилишини тушуниб, операцияга рози бўлишади. Бироқ, эр-хотин Эдвардс госпиталига 800 доллар тўлаши керак эди...

Ана шулар ҳақида ўйлар экан, Маҳаммад Солиҳовичнинг юраги эзилиб кетди. Бахтиёр болаларнинг шўх овози унинг ҳаёлини бўлиб юборди.

Санаторийда ҳамма нарса қувноқ ўғил-қизчалар учун! Меҳрибон қўл, ширин сўз, майин табассум... Дуркун ўғилчалар, ширин-шакар қизчалар ўз уйидагидек чексиз ғамхўрлик, меҳр билан қуршаб олинган. Азиз фарзандлар ором олиб, алла тингламоқчи бўлса ёруғ хона, онасидек дилкаш тарбиячиси, ўқимоқчи бўлса билим ўчоғи, ўйнаб-кулмоқчи бўлса соя-салқин боғ-роғи бор. «Ҳар доим бўлсин қуёш» қўшиғи уларнинг доимий ҳамдами, ҳамроҳи.

М. МУҲСИМОВ.

САЙЛОВДАН—САЙЛОВГАЧА

ЧИРОҚЧИ ИСТИҚБОЛИ

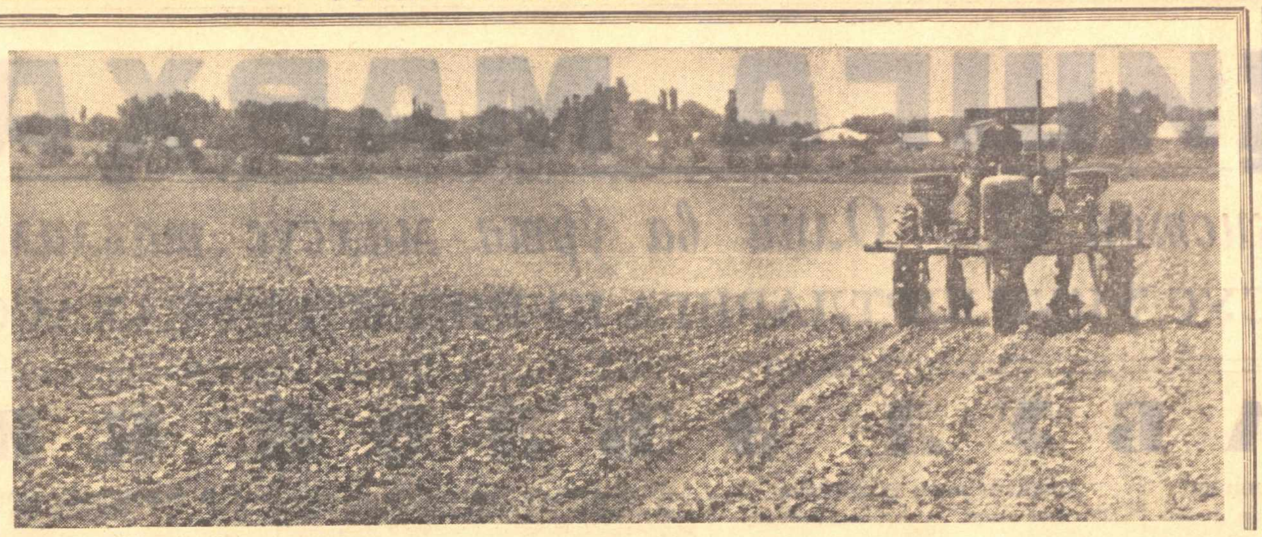

Чироқчи районининг об-ҳаво, иқлими бошқа районларга нисбатан мураккаб, қиши ўта совуқ, ёзи жуда иссиқ келади. Бунинг сабаби бор. Район территорияси чўл-яйлов зонасига киради, қишда шамол-бўрондан ва ёзда жазирама офтобдан муҳофаза қиладиган иҳота ёки соя-салқин берадиган дарахтлар жуда кам. Шаҳрисабз ерлари энди сув талаб бўлган паллада, Чироқчи чўли тупроғига тухум кўмса пишади. Оқар сув камчил. Шу важдан Қашқадарёнинг суви етиб боргунча ястаниб ётган ерларда деҳқончилик қилиниб, пахта, маккажўхори, беда етиштирилади, мевали ва манзарали дарахтлар ўстирилади. Дарё сувининг оқоваси тугаган жойдан лалмикор ерлар бошланади, кўз илғамас буғдойзор, арпазорлар уфқларга туташади. Чўл-яйловлар ҳам беҳад катта бўлиб, район колхоз-совхозларига қарашли минг-минглаб қоракўл қўйлар, қорамоллар, йилқилар шу ерларда боқилади.

Чироқчиликлар суғориладиган ва лалмикор ерлардан ҳам, чўл-яйловлардан ҳам оқилона фойдаланишга одатланганлар. 36 минг тонна пахта, 6 ярим минг тонна полиз ва сабзавот маҳсулотлари, минг тоннага яқин узум ва мева суғориладиган ерлардан олинса, 70 минг тонна дон, 3120 тонна сут, 2305 тонна гўшт, 425 тонна жун чўл-яйловлар, лалмикор ерларда тайёрланади. Биз яқинда Чироқчида бўлиб, учта катта ғалаба рапортига имзо чекилганини кўрдик. Давлатга 45.300 дона юқори сорт қоракўл тери етказиб берилиб, йиллик план муддатидан илгари адо этилибди. 3 миллион 300 минг дона тухум тайёрланиб, бу соҳадаги топшириқ ҳам бажарилибди. Тайёрлов пунктлари пиллакорлардан салкам юз тонна пилла қабул қилинибди. Бу мажбуриятдагидан ҳам анча ортиқ.

Биз қатор колхозлар ва совхозларда, пахтачиликда дон таратган бригадаларнинг далаларида бўлдик. Дала меҳнаткашларининг ҳаммаси КПСС XXIV съезди қарорлари руҳи билан яшаяпти, пешана тери тўкиб меҳнат қиляпти. Шароит юқорида айтилганидек анча оғир — ҳаво ўта иссиқ, сув эса камчил. Лекин партия ташкилотлари бошчилигида меҳнат аҳли қийинчиликларни мардонавор енгиб, катта «оқ олтин» хирмони кўтаришга мустаҳкам замин яратяпти.

Мана «Москва» колхозининг пахта далалари. Агротехника қоидалари асосида парвариш қилинган 800 гектар майдондаги ғўзалар барқ уриб ўсмоқда, ёппасига шона боғламоқда. Бу хўжалик бултур гектаридан 37 центнер-

дан «оқ олтин» олган эди. Янги беш йилликнинг биринчи йили марраси — гектаридан 40 центнер! Қўшни «Қизил юлдуз» колхози деҳқонларининг ҳиммати ундан ҳам баланд! Бир йилда ҳосилдорликни 4 центнер оширамиз. Ҳосилдорликни 42 центнерга етказамиз дейишяпти.

Чироқчида пешқадам пахтакорлар кўп, уларнинг сафи йил сайин кенгайяпти. Абдулла Маҳматқулов, Қўчқор Эшмирзаев бошлиқ бригадалар гектаридан мунтасил 40 центнердан пахта етиштириб келяпти. Бу йил 50 центнерли маррани кўзлаяпти. Карим Валиев, Хушназар Хидироз, Бойғози Кизаров бошлиқ бригадалар аъзоларининг мажбурияти ҳам бундан кам эмас. Бир йилда ҳосилдорликни 10 центнер кўтариш Чироқчи шароитида қийин иш. Ажабо, бу машъал бригадалар қандай резервларга таяниб, шундай юксак мажбурият қабул қилди?

— Чигитни бултургидан роса 15 кун олдин экдик, — деди Абдулла ака, — ер яхши тайёрлангани учун ниҳол бехато ва тез униб чиқди. Ҳар гектар майдонда ўртача 100 минг туп кўчат бор. Ўтган йили бу кезларда ғўзалар энди ўзини тутиб олган эди. Бу йил мана кўриб турибсизлар, қийғос шоналаяпти. Лекин қилган ишимиз ҳали кам. Июнь ойида камида икки марта комплекс парвариш ўтказсак, ғўзаларга чанқатмай — сув, очиқтирмай — ўғит берсак, 50 центнерли ҳосилга замин яратиб оламиз.

Файзулла Хўжаев номли совхоз районнинг кенжа пахтачилик хўжалиги ҳисобланади. Шу ерда Қаноат Худойбердиев исмли механизатор йигит хизмат қилади. У «Москва» колхозининг механизатори Ойимхол Тўйчиева билан мусобақадош. Ҳар икки дала гвардиячиси мавсумда 600 гектардан ерда ғўза парвариши ўтказиш, кузга бориб 200 тоннадан пахта териш мажбуриятини олишган.

Уларнинг фикр-хаёли ғўзаларни ёшлигидан бошлаб машина теримига мослаб ўстиришга қаратилган. Шу мақсадда узунаси ва кўндалангига культивация ўтказяпти, чуқур эгат олиб, сув таращга мослаштиряпти. Бошқа хўжаликларнинг механизаторлари ҳам масъулиятни тўла ҳис этган ҳолда ғўза парваришини кучайтиряпти.

Ҳарорат кун сайин кўтариляпти, экиннинг сувга талаби ортяпти. Бундай кезда ғўза суғоришга энг уста сувчиларни қўйиш, миробларнинг масъулиятини ошириш талаб этилади. Бир литр сув исроф бўлмасин, ҳар литр сув ғўзанинг тезроқ ўсиб, ривожланишига ёрдам берсин. Район колхозлари ва совхозларида 300 дан ортиқ сувчи кеча-кундуз ғўза суғораяпти. Қашқадарёда сув кўпайиши билан сувчилар сони ҳам оширилади. Бутун имкониятлар ишга солиниб, июнь ойида икки марта сувга қондирилади. Сувчиларнинг унумли ишлашлари учун ҳамма шароитлар яратиб берилган, уларга оширилган ҳақ тўланяпти. Суғориш устидан агрономлар, бригада бошлиқлари, мироблар қаттиқ назорат олиб боряпти.

Юқорида айтилганидек, район хўжаликлари катта яйловларга эга, у ерларда сон-саноқсиз қорамоллар, қўйлар, йилқилар боқиляпти. Пахтакорлар махсус ўғит тўплаш бригадалари ташкил қилиб, яйловлардан гўнг, қўй қийи ташиб келмоқдалар, минерал ўғитларга аралаштириб ғўзаларни озиқлантирмоқдалар. Ҳар гектар ерга 12-15 тонна миқдорида маҳаллий ўғит солиш одат тусига киритилган.

КПСС XXIV съезди ҳужжатларида янги ерлар ўзлаштиришни давом эттириш, янги суғориш шохобчалари қуриш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш йўли билан донадорлигини ошириш вазифаси қўйилган. Район меҳнаткашлари съезднинг бу чақириғига лаббай деб жавоб бердилар, янги ерларни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритиш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Тўққизинчи беш йилликда 34 минг гектар янги ер ўзлаштирилади. Қумдарё канали қурилиб, Зарафшон дарёсининг суви шу ерларга келтирилади. Партия ва ҳукуматимиз Эски Анҳор каналида сувни кўпайтириш тадбирларини кўраётир. Бундан чироқчилик деҳқонлар ҳам катта манфаат кўради.

Экин майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш ҳисобига пахтанинг ялпи миқдори кескин кўпайтирилади. Республика Пахта тозалаш саноати министрлиги буни ҳисобга олиб, район марказида янги пахта тозалаш заводи қуришга киришди. Бу корхона бир йилда битказилиб, ишга туширилади. Чироқчи ва Яккабоғ районларида тайёрланган пахта шу заводда қайта ишланади. Министрлик Косон ва Муғлонда ҳам замонавий машиналар ва агрегатлар билан қуролланган янги пахта тозалаш заводлари қурилишини авж олдириб юбордики, бу ташаббусни чин юракдан табриклаш керак.

Чироқчи районининг истиқболи ана шундай порлоқ. У Қашқадарё областининг йирик ва юқори ҳосилли пахтакор районига айланади, чорвачиликдаги шуҳратига шуҳрат қўшилади. Район меҳнаткашларига беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда бажаришдек ватанпарварлик ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ,
П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЧИРОҚЧИ районидаги «Москва» колхози пахтакорлари 790 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Шу кунларда унумдор далаларда 21 универсал трактор ишлаб турибди, 50 дан ортиқ сувчи ғўзаларни қондириб суғоряпти. Суратларда: сувчи Э. Ҳақбердиев билан бригада бошлиғи Т. Жўраев оз сув билан катта майдонлардаги ғўзаларни қондириб суғориш йўллари ҳақида суҳбатлашяпти. Юқоридаги суратда ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти тасвирланган.

А. Тўраев фотолари.

СПОРТ ХАБАРЛАР

СПАРТАКИАДА ЯКУНЛАРИ

Ўзбекистон ССР XV спартакиадасида ғолиб чиққан энг кучли спортчилар СССР халқлари V спартакиадасида қатнашадиган республикамиз терма командасининг ўзаги бўлиб қолди. 31 май куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида совет спортининг катта кўригида республиканинг спорт шарафини ҳимоя қиладиган делегация аъзолари билан учрашув бўлди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг раиси Э. А. Аминов республика спартакиадасининг якунлари тўғрисида ва СССР халқлари спартакиадасига тайёргарликнинг қандай бораётганлиги ҳақида ахборот берди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер — қўл тўпи терма командасининг раҳбари Фирдавс Абдураҳмонов, СССР спорт гимнастикаси терма командасининг аъзоси, Ўзбекистон ССР абсолют чемпиони Эльвира Саади шу учрашувда сўзга чиқиб, Бутуниттифоқ спорт анжуманида республиканинг спорт байроғини баланд кўтариб боришга тайёр эканликлари тўғрисида гапирдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов СССР халқлари V спартакиадасида иштирок этадиган республика делегацияси қатнашчиларига янги муваффақиятлар тилади.

Республика спортчиларининг биринчи группалари спартакиадага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

АЁЛЛАР ЧЕМПИОНАТИДА

Республикамиз пойтахтида шахмат бўйича ўтказилган XXIX аёллар чемпионати мусобақалари ниҳоясига етди. Бир неча кун давом этган шахмат жангларида кучли шахматчилардан спорт мастери Алла Мкртчян, Любовь Гольдман, Роза Портон, В. Борисенко, Л. Пинчук ҳамда чемпионатнинг энг ёш қатнашчиси фарғоналик 15 яшар Таня Манина ва бошқалар иштирок этдилар. Чемпионлик учун кураш Борисенко билан Пинчук ўртасида борди. Бунда халқаро классли спорт мастери Борисенко 13 имкониятдан 11,5 очко тўплаб ғалаба қилди. Биринчи ўринга даъвогарлик қилаётган Пинчук эса Маниндан енгилиб, иккинчи ўринда қолди.

ЧУЛКОВАНИНГ ЯНГИ КЎРСАТКИЧИ

Қозоғистон пойтахти Олмаотада енгил атлетикачиларнинг анъанавий мусобақалари бўлди. Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон терма командалари ўртасида ўтказилган қизғин олишувда ўзбекистонлик ўсмирлар биринчиликни олишди. Иккинчи ўрин эса республикамизнинг катталар командасига насиб этди. Мусобақада иштирок этган Ўзбекистон XV спартакиадаси совриндори Валентина Чулкова баландликка сакраш бўйича халқаро классли спорт мастери нормасига тенг кўрсаткичини янгилади. Чаққон атлетикачи қиз бу сафар 1 метру 82 сантиметрли маррани эгаллаб, аввалги натижани бир сантиметрга оширишга муваффақ бўлди.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/VI да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/VI да **Бой ила хизматчи,** 3/VI да **Аяжонларим.** (Спектакллар кеч соат 8 да бошланади).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/VI да **Ёшликда берган кўнгил,** 3/VI да **Паранжи сирлари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Катта сайр (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 8 да), «ЧАЙКА» (кундуз соат 4 ва кеч 9 да).

Том Жанс (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 9.45 минутда), «ЧАЙКА» (кундуз соат 11, 1 ярим ва кеч 6.50 минутда).

Ҳаётни беҳуда ўтказганлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Саргузашт изловчилар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Спорт, спорт, спорт — «КЎКЧА» (тоқ соатларда).

Бу телба дунё... (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Ёқимтой жаноб «Р» — «ВОСТОК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Катта сайр (2 серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳамиша навқирон ёшлик — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: темир йўл транспортида автоматика ва телемеханика, гидравлика ва сув таъминоти, бинолар, инженерлик геодезияси, сиёсий иқтисод, ҳаракатдаги состав, темир йўлларни қуриш, теплотехника (профессорлар ёки доцентлар);

кафедра доцентлари: олий математика, ҳисоблаш, техникаси, бошқариш ва планлаштиришнинг математик методлари, машина деталлари, бинолар (2 ўрин), коммерция ва юк ортиш ишларини ташкил қилиш, қурилиш конструкциялари, фалсафа ва илмий коммунизм, электр машиналари ва электр ускуналари;

кафедра катта ўқитувчилари: темир йўл транспортида автоматика ва телемеханика, инженерлик геодезияси, жисмоний тарбия ва спорт (3 ўрин), транспорт иқтисоди ва ташкил қилиш (3), тиллар (2, рус тили ва инглиз тили мутахассислиги бўйича);

молия ва ҳисоб кафедраси доценти ва катта ўқитувчиси;

илмий-тадқиқот секторига хўжалик шартномаси бўйича катта илмий ходимлар; тепловоз деталлари ва тармоқларнинг узлуксиз ишлаши ва мустаҳкамлигини ошириш бўйича илмий тадқиқот лабораториясига (ҳаракатдаги состав ва поездларни тортиш);

темир йўлларнинг устки қурилиш элементлари тадқиқоти ва қум уюмларига қарши курашиш илмий-тадқиқот лабораториясига (2, қурилиш материаллари, деталлари ва буюмлари мутахассислиги бўйича); машина деталлари кафедрасига (машинасозлик ва машина деталлари мутахассислиги бўйича).

Илмий-тадқиқот сектори бўйича конкурсда техника фанлари кандидати ва юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Конкурс муддати — 7 июнгача.

ҲУЖЖАТЛАР: Тошкент-45, Оборонная кўчаси, 1-уй, ректор номига юборилсин.

«ВОЛНА», «СИГНАЛ», «АВРОРА», «ЛАДОГА-1» ВА «АТЛАНТ» ТИПИДАГИ ТЕЛЕВИЗОР ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Шу типдаги телевизор эгалари телевизорларининг экран ҳажмини «ЛАДОГА-203» телевизор қолипини диагонали бўйича 59 сантиметрга катталаштиришни хоҳласалар, республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳридаги шаҳар, район телевизион устахоналарига мурожаат қилиб телевизорларига катта 59 ЛК 2 Б кинескопи ўрнатиш учун

БУЮРТМА БЕРИШЛАРИ ЛОЗИМ

Буюртма уч кун ичида бажарилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Зоология ва паразитология институти коллективи институт ходими, биология фанлари кандидати С. Матёқубовга онаси

Солия МАТЁҚУБОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ШИФОКОР МИНБАРИ

ИЧАК КАСАЛЛИКЛАРИДАН САҚЛАНИНГ

Юқумли ичак-ошқозон касалликларидан бири дизентериядир. Бу касаллик бактериялари оғиз орқали ошқозон ичакларига ўтади, шундай қилиб одам касалланади. Хасталик бутун йил давомида учраши мумкин. Айниқса, июль-август ойларида бу касаллик кўпроқ учрайди. Чунки бу даврда одам кўпинча ювилмаган мева ва сабзавотларни истеъмол қилади, қайнатилмаган сув ичади. Бунинг устига касалликни кенг тарқатувчи пашшалар кўпаяди. Шунга ўхшаш шахсий гигиена қоидаларининг бузилиши дизентерияни келтириб чиқаради.

Дизентериянинг инкубацион даври ўрта ҳисобда 3 кун давом этади. Бу муддат икки кундан олти кунгача ҳам ўзгариб туриши мумкин. Умумий заифлик, дармонсизлик, иштаҳасизлик кучаяди. Тана ҳарорати кўтарилади. Чап биқинда оғриқ пайдо бўлади. Бир неча соат ўтгач ёки эртасига ич кетиш кучаяди.

Баён қилинган клиник кўринишдан ташқари касалликнинг оғир токсик ҳоллари ҳам кузатилади. Токсик дизентерияда касаллик нерв системасининг оғир зарарланиши, юрак-томир системасининг анча бузилиши билан ўтиши мумкин. Хасталикнинг токсик формалари қарияларда ва ёш болаларда оғирроқ ўтади. Шунинг учун ҳам ўткир дизентерия ва ичак касалликларини, албатта, касалхонада даволаш керак. Борди-ю, бу хасталик ўз вақтида даволанмаса, сурункали тусга кириб, тез-тез қайталайдиган бўлиб қолади.

Бундай беморларга юмшоқ овқат истеъмол қилиш тавсия этилади. Жумладан, қатиқ, янги сузма, сариёғ, илитилган тухум, сухари, оз миқдорда қизил донали икра, сулидан тайёрланган ёки ёвғон хўрда, буғда пишган котлет фойдалидир. Дори-дармонлардан левомицетин, омицин, сулфонидамид берилади. Шуни унутмаслик кераккки, бериладиган дорилар фақат врач назорати остидагина истеъмол қилиниши керак.

Дизентерия ва бошқа ичак касалликларининг олдини олишда аҳоли яшайдиган жойларнинг санитария ҳолатини яхшилаш, шахсий гигиена қоидаларига қатъий амал қилиш катта роль ўйнайди. Бундан ташқари, хўл мевалар ва сабзавотларни водопровод сувида ювмасдан истеъмол қилишга йўл қўймаслик керак. Чунки уларда кўзга кўринмайдиган ҳар хил ичак касалликларининг бактериялари бўлади. Фақат қайнатилган сув ичиш, овқатланиш гигиенасига риоя қилиш, шунингдек касалликни тарқатувчи пашшаларга қарши кескин курашиш, ҳар бир хонадонда кир ўралар очиш, ахлат яшикларининг устини беркитиб ва тез-тез тозалаб туриш, уй ва эшик атрофларини доимо озода тутиш зарур.

Партия ва ҳукуматимиз, республика соғлиқни сақлаш ходимлари ва даволаш муассасаларининг врачлари ичак касалликларига қарши бир қанча тадбирий чоралар кўрдилар ва кўрмоқдалар. Масалан, Октябрь район соғлиқни сақлаш бошқармаси қошидаги 6-шаҳар поликлиникасининг шифокорлари ҳам бу борада ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Поликлиника территориясидаги аҳолидан 5152 кишига ҳар хил ичак касалликларига қарши эмлашлар ўтказилди. Шу йил бошидан буён маҳаллаларда, ишхоналарда, мактабларда озодаликка доир ўн икки марта савол-жавоб кечалари бўлиб ўтди. Бу кечаларда 17 га яқин мазмунли лекциялар ўқилди. Врачларимиздан Ю. Аҳмаджонова, Ш. Тожиева, М. Юсупов, А. Мирсаидовлар томонидан ўқилган лекциялар меҳнаткашларда катта таассурот қолдирди. Бундан ташқари, аҳоли ўртасида ичак-ошқозон касалликларининг олдини олиш мақсадида 51 медицина ходими барча маҳалладаги хонадонларга биркитиб қўйилган. Ҳар бир ҳамшира ўзига қарашли хонадон ва кўчаларнинг тозалиги учун кураш олиб бораётир.

Саломатлик гарови — озодаликка риоя қилиш барчанинг муқаддас бурчи. Шундай экан, бу умумхалқ ишида ҳамма фаол қатнашиши керак. Ана шундагина биз турли юқумли касалликларнинг олдини олган бўламиз.

Ш. МИРЗАЕВ,
Октябрь районидаги 6-шаҳар поликлиникаси бош врачининг ўринбосари.

ТЎРЛИ МАМЛАКАТЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

VIII ХАЛҚАРО НЕФТЬ КОНГРЕССИ

СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ ЖУРНАЛИСТЛАРИ УЧУН МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

VIII халқаро нефть конгресси «Нефть инсоният бахт-саодатига хизмат қилсин» деган шиор остида ўтади. Конгресс 13 июнда Кремлнинг Съездлар саройида очилади. 31 майда шу муносабат билан матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Конгресс ташкилот комитетининг раиси, нефть саноати министри В. Д. Шашин совет ва чет эл журналистларига шу тўғрида гапириб, СССР етакчи нефть давлатларидан бири эканлигини эслатиб ўтди. Ўтган беш йилликда Совет Иттифоқида бир ярим миллиард тоннадан ортиқ нефть қазиб чиқарилди. Бизнинг геологларимиз Ғарбий Сибирда дунёда энг катта Самотлор ва Мамонтов нефть конларини очдилар. 1975 йилда бизнинг мамлакатимизда 500 миллион тоннагача нефть қазиб чиқарилади. Нефть чиқариш ҳар йил 25-29 миллион тонна кўпаяди.

VIII халқаро конгресс, деди сўнгра ўртоқ Шашин, энг ваколатли конгресслардан бири бўлиб, унда олти мингга яқин делегат ва меҳмон қатнашади. Конгресснинг асосий мақсади илмий ва техникавий информацияни айирбошлашдир. (ТАСС).

ВЕНА. Австрия пойтахтининг кўчаларида ёпиштирилган плакатлар орасида одатдан ташқари руҳдаги плакатларни ҳам кўриш мумкин. «Антикоммунизм — давримизнинг энг ярамас иллатидир. Томас Манн». Австриянинг прогрессив жамоатчилиги баъзи бир партияларнинг хатти-ҳаракатини ана шундай баҳоламоқдалар.

А. Урбан фотоси (ТАСС).

ЯЛПИ ТИНЧЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

ОТТАВА, (ТАСС). Канадаликлар Канада бош министри Пьер Эллиот Трюдонинг Совет Иттифоқига қилган визити якунларини зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

Матбуотнинг ишонч билдириб ёзишича, Трюдонинг визити иккала мамлакат халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва ишончни кучайтиришга, Канада билан СССР ўртасидаги дўстона яхши қўшничиликни мустаҳкамлаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга кўп жиҳатдан ёрдам беради. Канадада чиқадиган энг катта «Глоб энд мейл», «Оттава жорнэл», «Оттава ситизен» газеталари ўз сарлавҳаларида «Сафар ишонч иқлимини вужудга келтирди», «Совет Иттифоқи билан тузилган битим Канада мустақиллигини мустаҳкамлайди», деб таъкидлайди.

КОНСТИТУЦИЯ ЛОЙИҲАСИ ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ

ҚОҲИРА, (ТАСС). Уч араб давлати — Бирлашган Араб Республикаси, Ливия ва Сурия федерацияси конституцияси лойиҳасини ишлаб чиқувчи комитет Бирлашган Араб Республикасининг вице президенти Ҳусайн аш-Шафия раислигида ўтган ўз мажлисида конституция лойиҳасини батамом ишлаб чиқди.

МЕН агентлигининг хабар қилишича, лойиҳа уч бобдан иборат. Биринчи бобда федерациянинг таърифи, уни тузишдан кузатилган мақсад баён этилган. Конфедерация тузишдан мақсад Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун курашишда араб мамлакатларининг потенциал имкониятларини бирлаштиришдан, федерацияга аъзо бўлган мамлакатлар халқларининг турмуш даражасини ошириш манфаатлари йўлида араблар бирлигига ва иқтисодий интеграцияга эришишдан иборат.

ИЮНЬ ОБ-ҲАВОСИ

Саховатли ёз фаслининг биринчи ойи — июнда республикамиз областларининг кўпгина ерларида об-ҳаво қуруқ ва иссиқ бўлиши кутиляпти. Ҳавонинг ўртача ойлик ҳарорати 24-29 даражагача етиши мумкин. 3-7 июнь кунларида ҚҚАССР ва Хоразм областида ҳавонинг бироз пасайиши кутилади. Бунда ҳарорат кечалари 6-11, кундуз кунлари эса 22-27 даража бўлади. Ана шу кунлари қолган областларда кечаси 10-15, кундузи 23-28 даража атрофида иссиқ бўлади.

8-15 июнь кунлари, шунингдек, учинчи декаданинг баъзи кунларида ҳароратнинг кўтарилиши кутиляпти. Бунда иссиқлик 33-38, айрим жойларда эса 40-41 даражагача етади. Биринчи ўн кунликда ҳамда тўртинчи ва олтинчи беш кунликда вақти-вақти билан қисқа муддатли ёмғир ёғади, шамолнинг тезлиги эса секундига 12-17 метргача етади. Тошкент, Сирдарё ва Бухоро областининг жанубида ёғингарчилик жами 5-15 миллиметрга етади.

У. ТИМОШЕНКО,
Ўрта Осиё гидрометеорология илмий тадқиқот институтининг катта инженери.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

1971–1972 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Куйбишев кўчаси, 10-уй)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш, асбобсозлик ишлаб чиқариши, саноат ускуналарини тузатиш ва монтаж қилиш, самолётсозлик, машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ўқишга: металларни қирқиб ишлаш, асбобсозлик ишлаб чиқариши, самолётсозлик, машинасозлик, саноати корхоналарида планлаштириш.

Сиртқи ўқишга: металларни қирқиб ишлаш, асбобсозлик ишлаб чиқариши, машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 26-уй)

Кундузги ўқишга: тикув ишлаб чиқариши, чарм буюмлари технологияси, трикотаж ишлаб чиқариш. металларни қирқиб ишлаш, пойафзал фабрикаларининг машиналари ва ускуналари, мебель ишлаб чиқариши, пойафзални моделлаштириш ва чармни бадиий безаш, кийимларни моделлаштириш ва конструкциялаш, чарм технологияси.

Кечки ўқишга: ип-йигирув ишлаб чиқариши, тўқимачилик ишлаб чиқариши, тикув ишлаб чиқариши, чарм буюмлари технологияси, металларни қирқиб ишлаш, тикув фабрикаларининг машиналари ва ускуналари, мебель ишлаб-чиқариш. трикотаж ишлаб чиқариш.

Сиртқи ўқишга: тикув ишлаб чиқариши, чарм буюмлар технологияси, мебель ишлаб чиқариш.

БЕКОБОД ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Бекобод шаҳри, Николаев кўчаси, 18-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, металлни ишлаш станоклари ва автомат линиялар эксплуатацияси ва монтаж қилиш, тўқима материаллар технологияси, керамика технологияси, қозон ва буғ турбина қурилмалари.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, пўлат ишлаб чиқариш, металлни ишлаш станоклари ва автомат линиялар эксплуатацияси ва монтаж қилиш, электр станциялари, системалари ва тармоқлари, тўқима материаллар технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари.

ҚЎҚОН КОММУНАЛ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қўқон шаҳри, К. Маркс кўчаси, 45-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, биноларнинг техник эксплуатацияси, газ хўжалиги, сув таъминоти, саноат ва оқар сувларни канализация қилиш ва тозалаш, водопровод ва канализация тармоқлари, ҳамда иншоотлар қурилиши, коммунал хўжалик корхоналарида планлаштириш.

Сиртқи ўқишга: сув таъминоти, саноат ва оқар сувларни канализация қилиш ва тозалаш, биноларнинг техник эксплуатацияси, газ хўжалиги, коммунал хўжалик корхоналарида планлаштириш, саноат ва граждан қурилиши.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Бабушкин кўчаси, 4-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, пайвандлаб ишлаб чиқариш технологияси, совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари, сим ва кабеллар ишлаб чиқариш.

Кечки ўқишга: электр станциялари, системалари ва тармоқлари, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, металларни қирқиб ишлаш. пайвандлаб ишлаб чиқариш технологияси, сим ва кабеллар ишлаб чиқариш, ярим ўтказгич асбобларни ишлаб чиқариш, совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари.

ТОШКЕНТ КИНО ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Ленинградская кўчаси, 19-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: кино қурилмалари ускунаси.

ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Олмалиқ шаҳри, К. Маркс кўчаси, 25-уй)

Кундузги ўқишга: фойдали қазилмаларни бойитиш, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, нодир ва рангли оғир металлар металлургияси, рангли металлургия заводларининг ускуналари, қора металларни қуюв ишлаб чиқариши.

Кечки ўқишга: нодир ва рангли оғир металлар металлургияси, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, саноат ва граждан қурилиши.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 32-уй)

Кундузги ўқишга: архитектура, саноат ва граждан қурилиши, темир-бетон конструкциялари ва қурилиш деталларни ишлаб чиқариш, биноларнинг санитария-техника тузилиши, инженерлик геодезияси.

Кечки ўқишга: архитектура, саноат ва граждан қурилиши, биноларнинг санитария-техника қурилиши, гидротехник қурилиш.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиш.

УРГАНЧ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Урганч шаҳри, Ленин кўчаси, 20-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

БУХОРО ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Промишленная кўчаси, 26-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Кундузги ўқишга: биноларнинг санитария-техника қурилиши, темир-бетон ва металл конструкцияларининг монтажи.

АНДИЖОН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Свобода проспекти, 193-уй)

Кундузги ўқишга: биноларнинг санитария-техника тузилиши, саноат ва граждан қурилиши, темир-бетон конструкциялари, ва қурилиш деталларини ишлаб чиқариш, қурилиш машиналари ва ускуналарини тузатиш ва эксплуатация қилиш, металл конструкцияларини тайёрлаш.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, биноларнинг санитария-техника тузилиши, қурилиш машиналари ва ускуналарини тузатиш ва эксплуатация қилиш.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, қурилиш машиналари ва ускуналарини тузатиш ва эксплуатация қилиш.

ПАЧКАМАР ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Қашқадарё область, Ғузор район, Пачкамар посёлкаси)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, гидромелиорация.

СОВЕТОБОД ҚУРИЛИШ-МЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё область, Гагарин район, «Советобод» совхози)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехника қурилиши.

ОҲАНГАРОН САНОАТ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Оҳангарон шаҳри)

Кундузги ўқишга: саноат қурилиш материаллари машиналари ва ускуналари, қурилиш материаллари корхоналарида планлаштириш, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, пластмасса буюмларининг технологияси.

Кечки ўқишга: қурилиш материаллари саноати машиналари ва ускуналари, қора металларни қуюв ишлаб чиқариш, пластмасса буюмларининг технологияси, саноат корхоналарининг электр ускучалари ва қурилмалари.

ТЕРМИЗ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Термиз шаҳри, Октябрь кўчаси, 152 «а»-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Кундузги ўқишга: темир-бетон конструкциялари ва қурилиш деталларини ишлаб чиқариш.

НУКУС ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, М. Горький кўчаси, 2 «а»-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Кундузги ўқишга: биноларнинг санитария-техника тузилиши.

МАРҒИЛОН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Марғилон шаҳри, Ўзбекистон 25 йиллиги кўчаси, 135-уй)

Кундузги ўқишга: енгил саноат корхоналарида планлаштириш, қурилишда планлаштириш. савдода бухгалтерия ҳисоби, бухгалтерия ҳисоби, ҳисоблаш ишлари ва ҳисоблашни механизациялаш, саноат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик, озиқ-овқат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик.

Сиртқи ўқишга: бухгалтерия ҳисоби, савдо бухгалтерия ҳисоби, қурилишда планлаштириш.

ТОШКЕНТ СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 25-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: саноат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик, озиқ-овқат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик, таом тайёрлаш технологияси.

НАМАНГАН ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, Марғилон кўчаси, 17-уй)

Кундузги ўқишга: тўқувчилик ишлаб чиқариши, ип-йигирув ишлаб чиқариши, газмолларни безаш, тикув ишлаб чиқариши, тўқимачилик корхоналари машиналари ва ускуналари.

Кечки ўқишга: тўқувчилик ишлаб чиқариши, тикувчилик ишлаб чиқариши, ип-йигирув ишлаб чиқариши.

ЯНГИЙЎЛ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Янгийўл шаҳри, Виноградная кўчаси, 45-уй)

Кундузги ўқишга: гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси, ачитқи ишлаб чиқариш, виночилик технологияси, ўсимлик мойлари технологияси, кондитер ишлаб чиқариш.

Кечки ўқишга: гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси.

Сиртқи ўқишга: ўсимлик мойлари технологияси, гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси, кондитер ишлаб чиқариш, виночилик технологияси.

БУХОРО КОН-ГЕОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Ульянов кўчаси, 26-уй)

Кундузги ўқишга: нефть ва газ конларини қидириш ва геология, нефть ва газ қудуқларини пармалаш, қудуқларни тадқиқ қилишнинг геофизик методлари.

АНДИЖОН ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Киров кўчаси, 23-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, пайвандлаш ишлаб чиқариш технологияси, йўл машиналари ва ускуналари, электр станциялари, системалари ва тармоқлари.

АНДИЖОН ПАХТА ТОЗАЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Луначарский кўчаси, 4-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқариши ускуналари ва технологияси, пахта товаршунослиги.

НУКУС ЭНЕРГЕТИКА ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, М. Горький кўчаси, 110-уй)

Кундузги ўқишга: электр станциялари, системалари ва тармоқлари, реле ҳимояси ва энергосистемалар автоматикаси.

Кечки ўқишга: қозон ва буғ турбиналари қурилмалари, электр станциялари, системалари ва тармоқлари.

Сиртқи ўқишга: электр станциялари, системалари ва тармоқлари.

САМАРҚАНД ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Оғалик кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: новвойхона корхоналари машиналари ва ускуналари, макарон ва кондитер саноати, новвойхона ишлаб чиқариши, консервалаш технологияси, сут маҳсулотлари технологияси, озиқ-овқат саноати корхоналарида планлаштириш. консервалаш саноати корхоналари машиналари ва ускуналари совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари, таом тайёрлаш технологияси.

Кечки ўқишга: новвойхона ишлаб чиқариши, новвойхона корхоналари машиналари ва ускуналари, макарон ва кондитер саноати, совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари, гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси.

Сиртқи ўқишга: новвойхона корхоналари машиналари ва ускуналари, макарон ва кондитер саноати, новвойхона ишлаб чиқариши, консервалаш технологияси, сут маҳсулотлари технологияси, таом тайёрлаш технологияси.

ЛЕНИНСК СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИ

(Ленинск шаҳри, Киров кўчаси, 11-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: саноат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик, озиқ-овқат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик.

ЧИРЧИҚ ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Чирчиқ шаҳри, Юқори Социлаистик шаҳарча, Коммунистическая кўчаси, 11-уй)

Кундузги ўқишга: кислоталар ва минерал ўғитлар технологияси, электр станциялари, системалари ва тармоқлари, электротеплотехника ўлчовлари, қишлоқ хўжалик машиналари, электр машинасозлиги, аналитик химия, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, ёнилғи, сув ва мойлаш материаллари технологияси, металларни қирқиб ишлаш.

Кечки ўқишга: электр станциялари системалари ва тармоқлари, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, металларни қирқиб ишлаш, кислоталар ва минерал ўғитлар технологияси.

Сиртқи ўқишга: электр станциялари системалари ва тармоқлари, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, қишлоқ хўжалик машиналари, кислоталар ва минерал ўғитлар технологияси.

НАМАНГАН ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Наманган область, Уйчи райони, Жийда-Капа посёлкаси)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари.

ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-«а» уй)

Кундузги ўқишга: полиграфия машиналари ва ускуналари, Брошюра-муқова ишлаб чиқариши технологияси, юқори печать технологияси, китоб товаршунослиги.

ГУЛИСТОН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Гулистон шаҳри, Интернационалная кўчаси, 49-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, цемент-бетон конструкциялари ва қурилиш деталларини ишлаб чиқариш, биноларнинг санитария-техника тузилиши.

АНГРЕН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Ангрен шаҳри, Комсомольская кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: пайвандлаб ишлаб чиқариш технологияси, саноат ва граждан қурилиши, биноларнинг санитария-техника тузилиши, темир-бетон конструкциялари ва қурилиш деталларини ишлаб чиқариш.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиш, темир-бетон конструкциялари ва қурилиш деталларини ишлаб чиқариш, биноларнинг санитария-техника тузилиши.

ФАРҒОНА КЕЧКИ ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНИКУМИ

(Фарғона шаҳри, Толстой кўчаси, 12-уй)

Кечки ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари. чарм буюмлар технологияси, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, тўқувчилик ишлаб чиқариши, енгил саноат корхоналарида планлаштириш. трикотаж ишлаб чиқариш, ип-йигирув ишлаб чиқариши, тикув ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, ип-йигирув ишлаб чиқариши, енгил саноат корхоналарида планлаштириш.

САМАРҚАНД КЕЧКИ ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Оғалик кўчаси, 2-уй)

Кечки ўқишга: кислоталар ва минерал ўғитлар технологияси, металларни қирқиб ишлаш, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, автомобиль транспорти эксплуатацияси, саноат ва граждан қурилиши, автомобилларни тузатиш ва техник хизмат кўрсатиш.

Сиртқи ўқишга: тикув ишлаб чиқариши, саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари. металларни қирқиб ишлаш, саноат ва граждан қурилиши, автомобиль транспорти эксплуатацияси, автомобилларни тузатиш ва техник хизмат кўрсатиш.

КАТТАҚЎРҒОН КЕЧКИ ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Каттақўрғон шаҳри, Толстой кўчаси, 119-уй)

Кечки ўқишга: электр станциялари, системалари ва тармоқлари, саноат ва граждан қурилиши, саноат ускуналарини тузатиш ва монтаж қилиш.

ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Фарғона шаҳри, Колхозная кўчаси, 15-уй)

Кундузги ўқишга: пахтани дастлабки ишлаш технологияси ва ускуналари, саноат ва граждан қурилиши, пахта товаршунослиги, мебель ишлаб чиқариш, трикотаж ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқариши технологияси ва ускуналари, пахта товаршунослиги.

МАРҒИЛОН КЕЧКИ ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Марғилон шаҳри, Киров кўчаси, 1-уй)

Кечки ўқишга: саноат корхоналарининг электр ускуналари ва қурилмалари, пилла ўраш ва ипак йигириш, тўқувчилик ишлаб чиқариши, газмолларни безаш.

СССР ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ:

Урта махсус ўқув юртларида ўқиш учун 30 ёшгача бўлган СССР граждандари — йигит-қизлар қабул қилинади.

Кечки ва сиртқи ўқишларга тўлиқсиз ўрта ёки ўрта мактаб ҳажмида маълумоти бўлган, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар ёшидан қатъий назар қабул қилинади; кечки ва сиртқи ўрта махсус ўқув юртларига (филиаллари ва бўлимларига) фақат халқ хўжалик тармоқларида, маданият, маориф, соғлиқни сақлаш соҳасида, шунингдек давлат бошқарув органларида, партия ва касаба союз, комсомол, кооператив ташкилотлари ва муассасаларида ишлаётган шахсларгина қабул қилинадилар.

ЭСЛАТМА: саккиз йиллинка айлантиришгача бўлган етти йилликни битирган кишилар саккиз йиллик мактабларни битирганлар қатори таълимнинг ҳамма формалари асосида қабул қилинадилар. Баъзи мутахассислиқ ва таълим формаларига кириш учун қуйидаги қўшимча талаблар қўйилади:

«Умумтаълим мактабларнинг бошланғич синфларида дарс ўтиш», химиявий технология,транспорт, баъзи машинасозлик ва электр асбоблари мутахассисликлари бўйича сиртқи ўқишга фақат ўша мутахассисликлар бўйича ишлаётган кишиларгина қабул қилинадилар;

Балоғатга етмаган ўсмирларнинг меҳнат қилиши таъқиқланган, ишлаб чиқариш соҳалари бўйича мутахассисликларда кундузги саккиз йиллик мактаблар базасидан ишлаб чиқариш практикаси давригача 18 ёшга тўладиганларгина қабул қилинади;

Баъзи кон, металлургия, ҳаво ва сув транспорти ва бошқа мутахассисликлар бўйича мавжуд қонунларга биноан хотин-қизларнинг меҳнати қўлланилмайдиган соҳаларда хотин-қизлардан қабул қилиш чекланади.

Қабул ҳақидаги аризага танланган мутахассисликни кўрсатган ҳолда ўрта махсус ўқув юртининг директори номига берилади.

Сиртқи бўлимга кираётганлар кириш ҳақидаги аризани ўзлари яшаётган жойга яқин бўлган ўрта махсус ўқув юртининг маълум мутахассисликлари бўйича сиртқи бўлимга топширадилар.

Ариза билан қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: қуйидаги ҳужжатларнинг биттаси асл нусҳа ҳолда кўрсатилади: саккиз йиллик (ўрта) мактаблар ёки бошқа ўқув юртларини битирганлиги ҳақидаги ҳужжат; ўрта мактабларнинг 9, 10, 11-синфларига кўчирилганлиги ҳақидаги гувоҳнома; таржимаи ҳоли, 286 формадаги медицина справкаси, бу справкани мактаб врачи ёки район шифохонаси (поликлиникаси) участка врачи бериши лозим; бош кийимисиз туширилган 3х4 сантиметр ҳажмдаги уч дона фотосурат.

Уқув юртига кираётган ёшлар туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет, (ҳарбий хизматга мажбур бўлган запасдаги кишилар) ёки рўйхатга олиш гувоҳномасини (армия ёшдаги кишилар учун) кўрсатадилар ва шахсий делога ёзиб қўядилар.

Кечки ва сиртқи, шунингдек кундузги бўлимларга кираётганлар ишлаб чиқариш практикасига (икки йилдан кам бўлмаган) стажига эга бўгганлар кириш ҳақида ариза топширётган вақтларида меҳнат ёки колхоз меҳнат дафтарчасидан кўчирма ҳам топширадилар. бу кўчирмани корхона, ташкилот, ёки колхоз раҳбарлари тасдиқлаган бўлишлари керак.

Кундузги бўлимга кираётганлар ўқув йили бошланишигача иш стажини тасдиқлайдиган ҳужжатларнинг асл нусҳасини кўрсатишлари шарт.

Урта махсус ўқув юртларига кираётганлардан аризалар қабул қилиш кириш имтиҳонлари, ўқувчилар составига қабул қилиш қуйидаги муддатларда ўтказилади:

кундузги ўқишга аризалар; ҳамма ўрта махсус ўқув юртларига — саккиз йиллик маълумотга эга бўлганлар группасига 31-июлгача, кириш имтиҳонлари 1-августдан 20 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 21-августдан 24-августгача, ўн йиллик маълумотга эга бўлганлар группасига 15-августгача, кириш имтиҳонлари 1-августдан 20-августгача; ўқувчилар составига қабул қилиш 21-августдан 24-августгача;

Кечки ўқишга аризалар ҳамма ўрта махсус ўқув юртларига — 6 августгача, кириш имтиҳонлари 10-июнгача, 1-июлдан 10-июлгача; 7-августдан 12-августгача (уч потокда), ўқувчилар составига қабул қилиш 13-августдан 15-августгача;

Сиртқи ўқишга аризалар ҳамма ўрта махсус ўқув юртларига — 10-августгача кириш имтиҳонлари 11-июндан 20-июнгача; 11-июлдан 20-июлгача; 13-августдан 20-августгача (уч потокда), ўқувчилар составига қабул қилиш 21-августдан 31-августгача.

Мавсумийлик характеридаги ишлар билан боғлиқ геология, геодезия, қишлоқ хўжалиги мутахассислиги бўлган техникум ва ўрта махсус ўқув юртларига — 1-октябрдан 30-ноябргача, кириш имтиҳонлари 1-ноябрдан 14-декабргача, ўқувчилар составига қабул қилиш 16-декабрдан 25-декабргача ўтказилади.

ЭСЛАТМА: кечки ва сиртқи бўлимларга кираётганлар кириш имтиҳонлари топшириш учун ўрта махсус ўқув юртининг чақириғига биноан ўзлари ишлаётган корхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбарлари билан келишган ҳолда маълум кунларга бир мартагина юбориладилар.

Урта махсус ўқув юртларига саккиз йиллик маълумоти билан кираётганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: саноат, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги, иқтисод, геодозия, картография, физкультура, маориф бўйича мутахассисликларга — рус тили (диктант), математика (оғзаки);

10 синф ҳажмида маълумоти билан кираётганлар қуйидаги фанлар бўйича кириш имтиҳонлари топширадилар: саноат, қурилиш, транспорт, картография, геодезия, гидромелиорация, иқтисод, маориф мутахассисликларига — рус тили ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки);

Химиявий технология, металлургия, озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси, товаршунослик,шунингдек «Фойдали қазилмаларни бойитиш», «Газмолларни пардозлаш», «Трикотаж молларини пардозлаш», «Тери маҳсулотларини дастлабки ишлаш», «Чарм технологияси», «Аналитик химия» бўйича мутахассисликларга — рус тили ва адабиёти (иншо), химия (оғзаки);

«Физкультура», «Китоб товаршунослиги» бўйича мутахассисликларга — рус тили ва адабиёти (иншо), СССР тарихи (оғзаки).

ЭСЛАТМА: ўрта мактабни «Алоҳида предметларни ўрганишда қўлга киритган муваффақиятлари учун» фахрий ёрлиғи билан тугатганлар шу фахрий ёрлиқ билан тақдирланган фанлари бўйича кириш имтиҳонидан озод қилинадилар.

«Умумтаълим мактабларининг бошланғич синфларида дарс ўтиш» мутахассислигига кираётганлар иншо ўрнига диктант ёзадилар.

«Физкультура», «Архитектура» мутахассисликлари бўйича кираётганлар ўша мутахассисликлар бўйича қўшимча кириш имтиҳонлари топширадилар.

Мутахассисликлар бўйича топшириладиган имтиҳонлар биринчи навбатда олинади.

Педагогика билим юртларига «Умумтаълим мактабларининг бошланғич синфларида дарс ўтиш» мутахассислиги бўйича кундузги бўлимга кираётганлар кириш имтиҳонлари бошлангунга қадар музикани тушиниш бўйича синовдан ўтадилар. Синов пайтида қониқарли натижага эришаолмайдиган кишилар кириш имтиҳонларига қўйилмайдилар.

Кириш имтиҳонларига қўйилган кишиларга (Кечки ва сиртқи бўлимларга) ишлаётган жойидан маоши сақланмаган ҳолда ўн кун муддатга отпуска берилади. Бу отпускага ўқув юртига келиш ва қайтиш муддатлари кирмайди.

А. — 124. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р-02569.